

Rhetorices Elementar.

QUÆSTIONIBUS

ET

RESPONSIONIBUS

EXPLICATA:

Quæ ita formantur,

UT

more

QUÆSTIONIBUS prorsus omisiss,
vel neglectis, RESPONSIONES so-
lummodò integram *Rhetorices* Institu-
tionem Tyronibus exhibeant.

John

Per GUIL. DU-GARD.

John

In Usū Scholæ Mercatorum-Scissorum.

Tau

EDITIO DECIMA.

Thom

Danda opera est, ut post hæc incipia, ad incrementa
quoque veniatur. Cypr. lib. 1. Epist. 4.

He

LONDINI,

Typis Eliæ. Redmayne, Impensis Francisci Eglesfield.
prostant venalia apud Randal Taylor in
Aulâ Stationariorum. 1688.

DIGNISSIMIS,
SPECTATISSIMIS,

Ornatissimisque Viris,

MAGISTRO,

Guardianis, & Assistentibus Amplissimæ
Societatis MERCATORUM SCISSORUM,

Benignissimis Literarum

PATRONIS.

Hunc *Rhetorices* Libellulum, qua-
lem qualem, in Juventutis
gratiam concinnatum,

In perpetuum Observantiz *unusquisque*
D.D.D.

Societatis Vestrae
Cultor Humillimus,
Guil. Du-Gard.

DIGNISSIMIS

SP. E. Q. T. A. T. I. S. S. I. M. I. S.

FOR. M. S. S. I. M. I. S.

MAGISTRO

Guardiano & Amministratore Amplissimo
Societatis MERCATORUM SCISSORUM

Reverendissimo Literarum

PATRONIS

Hunc Reverendissimum Libellum, qui
semper datus, in Jurejuris
gratiam conservatur

in perpetuum Observantia mandatur
D. D. D.

Societatis Patris

Color Reverendissimo

Col. Dr. G. G.

TYRONI

RHETORICES *Studioſo.*

TE monitum velim, nobis in animo non fuiſſe, omnia, quæ de *Rhetorices* Arte tradi ſolent (*Studio enim multa omitimus*) præcepta perſequi: Sed præcipua & maximi uſus Elementa, quæ tyronibus ſufficere arbitramur, in compendium ſolummodo redigere, & ad juniorum captum per ** Beatiſſima* ** Quæſtiuncular.* adeo plane & dilucide accommodare, ut & ipſi Socios mutuis interrogationibus utiliter exercere valeant, & minus fatigent Præceptorem. Crèſcente ætate & iudicio majorum Gentium Rhetorices, qui hæc omnia accuratius tractant, adire licebit: his interea temporis, qualia qualia ſunt, Tyronibus fortaffe, quibus ſolum inſerviunt, non ingrata, ſi libet, utere.

Iſtud porro animadvertendum eſt: Quæſtiunculas hæſce, maximam partem, ad *Caroli Butleri* (rè *maxætræ*) Rhetoricen

(qui vulgo in Scholis teritur) formati,
adeo ut nihil fere in his ~~reperiatur~~ occur-
rat, quod vel in eo non inveniri, vel ad-
cum non commodè referri posse videa-
tur. Me ab aliis equidem nonnulla, ab illo
verò omnia sumptisse non diffiteor. Inge-
nui enim pudoris est (ut cum Plinio lo-
quar) fateri per quos perfecit. *Butlerus*
Talaum quam plurimis emendavit: Ili-
ummodi Quæstruncula (nisi meum me-
fallat augurium) *Butlerum* ipsum & sa-
ciliorem, & teneræ ætatis ingenio longè
accommodatiorem reddent. Vix enim si-
ne cortice supposito natabunt pueri, quo-
rum captui se submittere juventutis for-
matores necesse est. His igitur delibatis,
Butlerum ipsum, siqua de re hæsitaveris,
consule.

Rhetor

Rhetorices Elementa.

CAPUT. I.

Quæst. 1. *Quid est Rhetorica?*

RHETORICA est ars ornate dicendi.

2. *Quot sunt partes Rhetorices?*

Partes Rhetorices duæ sunt: $\left\{ \begin{array}{l} \text{Elocutio, \&} \\ \text{Pronunciatio, v. 20.} \end{array} \right.$

3. *Quid est Elocutio?*

ELOCUTIO est interna exornatio orationis.

Quare dicitur Interna?

*Dicitur Interna ad differentiam pronunciationis,
qua est externa exornatio orationis.*

4. *Quotuplex est Elocutio?*

Elocutio duplex est: $\left\{ \begin{array}{l} \text{Tropus,} \\ \text{Figura. Vid. Quæst. 46.} \end{array} \right.$

5. *Quid est Tropus?*

TROPUS est Elocutio, quæ vox à nativâ significatione in aliam immutatur.

6. *Quot in Tropo sunt consideranda?*

In Tropo duo sunt consideranda: $\left\{ \begin{array}{l} \text{1. Affectiones,} \\ \text{2. Genera.} \end{array} \right.$

7. Quot sunt Tropi Affectiones?

Affectiones Tropi sunt quatuor : { Catarchresis.
Hyperbole.
Metalepsis.
Allegoria.

8. Quid est Catarchresis?

CATARCHRESIS est durior & injucundior verbi immutatio, cum scilicet nomen aliquod pro alio ponitur, in cuius locum non deductum esse, sed irruisse; non precario, sed vi venisse videatur: ut, *Virg.* Eclog. 7.

Vir gregis ipse caper decurrerat—i. e. *Dux gregis.*
Capiti nices; i. e. *cani capilli.*

9. Quid est Hyperbole?

HYPERBOLE est eminentis superjectio sive audacior Tropi superlatio, quæ augendo vel minuendo superat fidem.

N.B. Mentitur Hyperbole, sed non mendacio fallit.

10. Quotuplex est Hyperbole?

Hyperbole duplex est : { Auxesis, aut
Meiosis.

11. Quid est Auxesis?

AUXESIS est, cum augendi aliquid & amplificandi gratiâ, verbum gravius, proprii loco, substituiamus: ut, cum *liberalem*, *magnificum*; *severum*, *savum*; *improbum*, *sacrilegum* dicimus.

12. Quid est Meiosis?

MEIOSIS (sive Tapeinosis) est, cum minuendi & extenuandi causâ, leviori utimur vocabulo, quam res postulat; ut, cum *adulatorem*, *benignum* & *affabilem*; *prodigum* aut *audacem*, *liberalem* aut *fortem* nuncupamus.

13. Quid est Metalepsis?

METALEPSIS est Tropi in uno verbo multiplicatio;

plicatio ; quando nempe ex improprio significatur primo improprium, tum ex improprio illo forte aliud improprium; atque ita deinceps, donec ad proprium veniatur, intercedente medio gradu transitum praebente: ut, *Virg. Ecl. 1.*

Post aliquot mea regna videns, mirabor aristas.
Hic per *aristas, spicas*; [per Synecdochen Membri] per *spicas, segetes*; [per Synecdochen itidem Membri] per *segetes, aestates*; [per Metonymiam Subjecti pro Adjuncto] per *aestates, annos*; [per Synecdochen Membri] intelligimus.

14. Quid est Allegoria?

ALLEGORIA est Tropi continuatio; ubi nimirum ejusdem generis Tropi plures conjunguntur: ut, *Ter. Sine Cerere & Libero friget Venus*; *i. e. sine pane & vina friget amor.*

15. Quid tenendum est in Allegoria?

In Allegoria tenendum est illud, ut quo ex genere rerum coarctis, eodem desinas: secus inconsequentia foedissima fuerit.

C A P. II.

16. Quot sunt Tropi Genera?

TROPI Genera sunt quatuor

- Metonymia,
- Ironia,
- Metaphora,
- Synecdoche.

17. Quid est Metonymia?

METONYMIA est Tropus Causae ad Effectum; Subjecti ad Adjunctum; vel contra: i. e. Effecti ad Causam, vel Adjuncti ad Subjectum.

18. Quid est Causa?

Causa est, cuius vi res est.

Quatuplex

19. Quotuplex est causa?

Causa est qua-
druplex: { 1. Efficiens; à qua
2. Materia, ex qua
3. Forma, per quam
4. Finis, propter quam } res est.

Quarum duæ tantum priores hic locum habent.

20. Metonymia Causæ quotuplex est?

Metonymia Causæ duplex est, { Efficientis,
aut
Materiæ.

21. Quid est Metonymia efficientis?

METONYMIA EFFICIENTIS est, cum Inventor & Autor pro ipsis effectis rebus usurpantur: ut, *Mars* pro prelio; *Vulcanus* pro igne; *Neptunus* pro mari; *Ceres* pro pane; *Bacchus* pro vino; *Venus* pro amore; *Lucretius* pro historia à Livio conscripta; *Virgilius* pro Poemate à Virgilio compositio, &c. ut. Ter.

Sine Cerere & Libero friget Venus; i. e. sine pane, & vino friget amor.

Lego Virgilium; i. e. Virgilii opus.

Sic etiam ponitur Instrumentum pro re effecta: ut, *Lingua* pro sermone; *Manus* pro scriptura; *Gladius* pro cade; *Arma* pro bello.

22. Quid est Metonymia Materiæ?

METONYMIA MATERIÆ est, cum nomen Materiæ pro effecto ponitur: ut, *Aer*, argentum, aurum, pro aere, argenteis, vel aureis numis; *Perrum* pro gladio; *Pinus*, abies, pro navis. Hor. ep. 2. lib. 2.

Non domus & fundus, non aris acervus & aurum
Ægroto Domini deduxit corpore febres.

CAP. III.

23. *Quid est Metonymia effecti?*

METONYMIA EFFECTI est, cum ex effectis efficiens significatur: ut, *Victoria natura insolens & superba est*; i. e. insolentes & superbos reddit. *Mors pallida, quæ pallidos reddit.*

N. B. Effectum est, quod à causa efficiente pender. Sic ponitur *scelus pro scelestus, scelerum machinator. Opus pro Autore*:

Quos meritis poenas jam dedit illud Opus;
i. e. Ovidius, illius Operis Autor.

CAP. IV.

24. *Quid est Metonymia Subjecti?*

METONYMIA SUBJECTI est, cum nomen proprium rei subjectæ ad significandam rem adjunctam traducitur.

N. B. Subjectum dicitur illud, cui aliquid quocunque modo aut inest, aut adhaeret.

25. *Quot modis sit Metonymia Subjecti?*

METONYMIA SUBJECTI fit novem modis; cum scilicet ponitur,

1. Subjectum pro accidente inhaerente: ut,
Non tu plus cernis, sed plus temerarius aures,
Nec tibi plus cordis, sed minus oris inest.

Ubi Cor pro prudentia, quæ sedem habet in corde,

corde, (unde prudentes cordati dicuntur :) os pro pudore, qui se ore, i. e. vultu prodit.

2. Contingens pro re contenta. Sic peculum pro potu; Crumena pro nummis, &c.

3. Locus pro incolis: ut urbs pro civibus.

Invadant urbem somno vinoque sepultam.

4. Locus pro rebus in loco gestis: ut, Cic. de Orat. Age verò, ne semper forum, subsellia, rostra, curiamque mediteris; id est. Actiones Rhetoricas in foro, &c.

Sic per Academiam, Lyceum, Tusculanum [Suburbanum illud Gymnasium] intelligimus Doctrinam celebratam in Academia à Platone, in Lyceo ab Aristotele, in Tusculano à Cicerone.

5. Possessor pro re possessa: ut,

— Jam proximus ardet

Ucalegon — i. e. Ucalegonis domus.

Apud me, i. e. Domi mea.

6. Dux pro exercitu: ut, Annibal victor, i. e. Annibalis exercitus.

7. Patronus, vel Advocatus, pro Cliente: ut, Cic. pro Cæcili. Restituisse ac dixit? Nego me edicto Praetoris restitutionem esse.

8. Res, quæ in tempore fit, pro ipso tempore: ut, Messis pro aestate. Virg. Ecl. 5.

Ante faciem, si frigus eris, si metus, in umbrâ.

9. Nomen rei signatæ pro signo; ut, Virg. Ecl. 3.

Orpheaque in medio posuit, sylvasque sequentes; i. e. Colatus Orpheus, & sylvarum imagines.

CAP. V.

26. Quid est Metonymia Adjuncti?

METONYMIA ADJUNCTI est, cum ex adjunctis res subjectæ significantur.

N. B. Adjunctum dicitur, quisquid alteri rei quocunque modo adhaeret, aut cui aliquid quocunque modo subicitur.

27. Quomodo fit?

- T** 1. Cum nomina Virtutum ipsarum pro bonis viris, & Vitiolorum pro malis, & multarum aliarum rerum pro personis, quibus adjunctæ sunt, usurpantur: ut, Ex hac parte pudor pugnat, illius petulantia. Ubi pudor pro pudicio, petulantia pro petulantibus, ponitur, &c. Horat.
- Virtutem presentem odimus. — id est, viros bonos.
2. Res contenta pro continente: ut, Virg. Aen. 1. — Vina coronat; i. e. pascera vinum continentem.
3. Adjunctum temporis pro subjectis: ut, Aen. 1. Aspera cum hostis misceam secula bellis: i. e. homines, qui istis seculis vixerint. Terneris est florentis ætatis. Prudentia senectutis; i. e. Juvenum & Senum.
4. Signum pro re significata: ut, Scipium pro Regno; — Pasces pro Magistratu; Toga pro pace; Arma pro bello, &c.
5. Res locata pro loco: ut, Te quasivimus omnibus libellis; i. e. bibliotheca. Ludus pro virgo.

6. Antecedens pro consequente : ut, discumbere pro canare : audire vel auscultare, pro obtemperare : Fuimus Troes, pro non amplius sumus : vixit, id est, mortuus est.
7. Consequens pro Antecedente : ut, sepultus est, pro mortuus est. Evigilavi, pro dormivi.
8. Coniectum vel concomitans unum pro altero : ut pedes regere, pro arum levare : Annibal ibi moratur, pro exercitus Annibalis.

CAP. VI

IRONIA est Tropus ab opposito ad oppositum.

29. Quomodo percipitur Ironia ?
 Percipitur Ironia tribus modis ; vel (1.) Pronunciatione ; vel (2.) Persona ; vel (3.) Rei natura : nam si qua eorum dissentit, veritas apparet mentem etiam liſcentem dissentire.

30. Quotuplicia sunt Opposita ?

Opposita sunt duplicia.

Disparata
 Contraria

31. Disparata quoniam sunt ?

Disparata sunt res quæ libet naturâ diversæ : ut, homo, equus, liber, servus, &c. Ideoque unum multis pariter opponitur.

32. Contraria quoniam sunt ?

Contraria sunt res sibi invicem naturâ repugnantes : ut, Lux & tenebra ; Calor & frigus ; Ideoque unum uni pariter opponitur.

33. Quid est Ironia à disparato?

IRONIA A DISPARATO est, quando de personâ aliâ quidpiam dicitur, de aliâ intelligitur; sive affirmatum de utraq; sive negatum de alterâ.

Affirmatum de utraq;: ut, *Ecl.* 3.

Tum credo cum me arbutum videre Myconis,

Atque malâ vites incidere falce novellas.

Ubi per me intelligit Damocritum, seipsum nominans Menalcas.

Negatum de alterâ: ut, *Gold. Metam.* 13.

— *Nec in his quisquam damnatus est exul.*

Ubi Ulysses Ajaxem taxans, negat quenquam sui generis damnatum & exulem fuisse; sed illud tacite Ajaci exprobat, cujus pater Telamon & patruus Peleus, quod Phocam tertium fratrem trucidassent, exulabant.

34. Quid est Ironia à Contrario?

IRONIA A CONTRARIO est, quando ex contrario contrarium significatur: ut, *Ter.* *O salve bone vir, curasti probe: id est, pessime, curasti negligenter.*

35. Quid est Paraleipsis?

PARALEIPSIS est ironiæ species, quâ affirmamus nos ea præterire, quæ tamen maxime dicimus: Ejus formulae sunt: *Prætereo, mitto, taceo, sileo, relinquo, amitto, missa facio, prætermisso, relinquo, concessum, &c.* ut *Cic.* *Nullo illam primam libidinis injuriam: mitto nefarias generi nuptias: mitto cupiditate matris exuliam, matrimonia illam.* Hic simulat quædam dicunt prætermitti, quæ tamen diserte memorantur.

36. Quid est Apophasis?

APOPHASIS est ironiz species, qua negamus nos dicere aut facere quod maxime dicimus aut facimus: ut, Cic. Ver. 1. *Nec ea dico, quæ si dicam, tamen infirmare non possis.*

CAP. VII.

37. Quid est Metaphora?

METAPHORA est Tropus à simili ad simile.

Nihil est autem in rerum natura unde simile duci non possit, incidemque ideo & Metaphora: ut, *Principi, Caput Reipublice.*

38. Quæ sunt Classēs illarum rerum à quibus ducitur Metaphora?

- I. A rebus sacris & divinis: ut, *Homo homini Deus.*
- II. Coelestibus: ut, *Virgilius Poetastus.*
- III. Ab Elementis: ut, *Invidiæ flamma. Eloquentiæ flumen.*
- IV. A Meteoris: ut, *Fulmen Oratoris.*
- V. A Mineralibus: ut, *Aurea seculari Fervore pectus.*
- VI. A Vegetalibus: ut, *Flor Nobilitatis.*
- VII. AB Animalibus: ut, *Angliæ Insularum oculus. Latrant Quærens, non loquuntur.*
- VIII. A rebus Artificialibus: ut, *Antiquum Cymbalum mundi: sic disturbat tranquillitatem. Sic dicimus: Læmæ præcipuum Expolire Orationem, Amicitiam dissipare, &c.*

Octo præcipue sunt Classēs illarum rerum à quibus ducitur Metaphora:

C A P. VIII.

38. Quid est Synecdoche?

SYNECDOCHE est, Tropus partis ad Totum, contra; i. e. Totius ad Partem.

39. Quotuplex est pars?

Pars duplex est: $\left\{ \begin{array}{l} \text{Membrum,} \\ \text{vel} \\ \text{Species.} \end{array} \right.$

40. Quid est Synecdoche Membri?

SYNECDOCHE MEMBRI est, quando ex Membro Integrum significatur: ut, *cectum* pro *domo*; *Ridiculum caput*, pro *faceto & lepidò homine*; *Mucro* pro *gladio*; *Dux* pro *exercitu*; *Anima* pro *homine*. Sic, *Numerus Singularis* pro *Plurali* ponitur: ut,

* *Hostis habet muros, rixit alto à culmine Troja*
[pro * *Hostes.*] *Romani cedendo vincit.*

N. B. Numerus Singularis est pars seu Membrum Pluralis, non species: præsertim cum ex Unitatibus, tanquam ex particulis, multitudo omnis constituitur.

41. Quid est Synecdoche Speciei?

SYNECDOCHE SPECIEI est, quando ex Specie significatur Genus: ut, cum ponitur *Aristides* pro *Iusto*; *Crasus* pro *Divite*; *Mecenas* pro *Patrono*. Sic infinitum numerum dicimus pro magno: ut, † *Sexcenta licet ejusmodi præferre.*

[† *Sexcenta*] Species numeri magni pro numero magno in genere.

CAP. IX.

42. Quid est Synecdoche Totius ?

SYNECDOCHE TOTIUS est, quando ex Toto Pars significatur.

43. Quotuplex est Totum ?

Totum est duplex : { Integrum,
 vel
 Genus.

44. Quid est Synecdoche integri ?

SYNECDOCHE INTEGRIS est, quando ex Integro significatur Membrum : ut,

Pabula gustassent Troja, Xanthumq; bibissent;
 I. e. partem pabuli, partem Xanthi fluvii.

Sic Numerus Plurilis pro Singulari : ut, Nos
 populo imposuimus, & Oratores visi sumus,
 ubi de se tantum loquitur Orator.

45. Quid est Synecdoche generis ?

SYNECDOCHE GENERIS est, quando ex Genere significatur Species : ut, Homo pro
 Castina; Virtus pro Fortitudine; Poeta pro Ho-
 mere, aut Virgilio; Orator pro Demosthene, aut
 Tullio.

Sic, cum vixisse & fuisse dicimus, quæ jam
 mortui esse, & non existere intelligimus;
 — Fuimus Troes, fuit Ilium & ingens
 Gloria Teucrorum. —

Hactenus de Tropis. Vid. sup. Quest. 5.

C A P. X.

46. *Quid est Figura?*

FIGURA est Elocutio, quā Orationis habitus à rectā & simplici consuetudine mutatur.

47. *Quotuplex est Figura?*

Figura duplex est: { Dictionis, vel
Sententiar. *Vid. Quest. 75.*

48. *Quid est Figura dictionis?*

FIGURA DICTIONIS est, quā oratio figuratur dictionibus aptè & jucundè inter sese resonantibus.

49. *Quotuplex est Figura dictionis?*

Figura Dictionis duplex { Dimensione, vel
est; vel in sonorum { Repetitione. *Vid. Qu. 65.*

50. *Quid est Figura in Dimensione?*

FIGURA IN DIMENSIONE est suavis ille sonorum in oratione Numerus.

51. *Quotuplex est Numerus?*

Numerus duplex est: { Poeticus, vel
Oratorius. *Vid. Qu. 63.*

52. *Quid est Numerus Poeticus?*

NUMERUS POETICUS est, quī perpetuis carorum spatiorum legibus astringitur.

53. *Quotuplex est Numerus Poeticus?*

Numerus Poeticus duplex est: { Rhythmus, aut
Metrum.

54. *Quid est Rhythmus?*

RHYTHMUS est numerus Poeticus certum syllabarum numerum, nullā habita quantitatē ratione, continens.

Plerumque autem Epistrophē soni conjunctam habet : ut in illo divini Vatis Poēmate.

*Dare to be true : nothing can need a lie ;
A fault that needs it most, grows two thereby.*

§ 5. Quid est Metrum ?

METRUM est numerus Poeticus certis pedibus constans, quorum ultimus ultimum habet indifferenterem.

N.B. Hujus numeri gratia *Metaplasmus* (i.e. transformatio quaedam dictionis) permittitur, quando scil. aliquid in ea deficit, redundat, vel immutatur.

§ 6. Quot sunt Metaplasmi Species ?

Metaplasmi quatuor sunt Species :

I. In elidendo, 2.	} Synalcepha, Ecthiipsis, Prosthesis, Aphæresis, Epenthesis, Syncope, Paragoge, Apocope, Dizresis,
II. In addendo & aufere- rendo, 6.	
III. In Distrahendo & con- trahendo, 2.	
IV. In Immutando, 5.	

Quæ omnia
nota sunt
ex Gram-
maticâ.

§ 7. Quid est Tmesis ?

TMESIS est, Quæ compositæ vocis partes, alterius

rius vocis interpositione, difsecat; ut, Hor.
Est quiddam prodire tenuis, si non datur ultra. i. e.
licet quadantenus prodire.

58. Quid est Metathesis?

METATHESIS est, quæ literarum eandem trans-
 ponit: ut, *pistris pro pristis, Timbre pro Timber.*

Virg. Æn. 3. de Sylla.

Prima hominis facies, & pulchro pectore virgo
Pube tenuis; postrema immani corpore pistris;
Nam tibi Tymbre caput Evandrem abstulit ensis.

Æneid. 10.

59. Quid est Antithesis?

ANTITHESIS est, quæ literarum unam pro
 alia ponit: ut *Olli pro illi; vortunt pro vertunt;*
optumè pro optime.

60. Quid est Diastole?

DIASTOLE est, quæ brevem syllabam pro-
 ducit: ut,

Molle meum levibus cor est violabile telis. Ovid.

Cum muliere marem sociali fœdere jungens. Maur.

Ubi syllabæ, naturâ breves in cor & muliere,
per Diastolen producuntur.

SYSTOLE est, quæ longam Syllabam corti-
 pit; ut, *tulerunt, palus;*

Matri longa decem tulerunt fastidia menses. Virg.

Regis opus sterilisque diu palus, aptaque remis.

Horat. est, pro *tulerunt, palus.*

Quæ ad numeri Poetici, sive Carminis rationem
 pertinent, à Grammaticis petenda sunt, quam-
 vis in Rhetorica tradi debent.

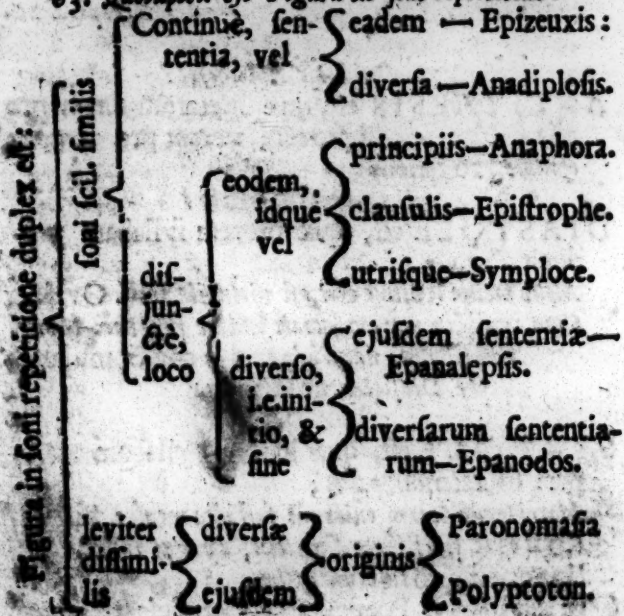
CAP. XL

62. Quid est Numerus Oratorius?

NUMERUS ORATORIUS est, qui ex pedibus quidem constat, sed incertis & liberis.

Haftenus de Figura in soni dimensione.

63. Quotuplex est Figura in soni repetitione?

CAP.

CAP. XII.

64. Quid est Epizeuxis ?

EPIZEUXIS est, quando sonus similis continuè in eadem sententiâ iteratur.

65. Quotuplex est ?

Duplex est : vel in $\left\{ \begin{array}{l} \text{parte vocis} \\ \text{voce integrâ} \end{array} \right. \left. \begin{array}{l} \text{—} \\ \end{array} \right\} \begin{array}{l} \text{principii,} \\ \text{finis.} \end{array}$

Principii : ut, Ovid. Met. 1.

*O Vinam possem populos reparare paternis
Artibus, atque animos formata insundere terræ!*

Finis : ut, de Arusp. resp.

*Titus Annius ad illam pestem comprimendam, ex-
tinguendam, funditus delendam natus esse videtur.*

In voce Integrâ : ut, Virg. Ecl. 6.

Ipsa sonant arbusæ, Deus Deus ille, Menalca.

Sî, nisi qua facie poterit te digna videri.

Nulla futura tua est, nulla futura tua est.

66. Quid est Anadiplosis ?

ANADIPLOSIS est, quando sonus similis continuè in diversis sententiis, i. e. in fine præcedentis, & principio sequentis repetitur : ut, Virg. Ecl. 10.

Pierides, vos hæc facietis maxima Gallo,

Gallo, cujus amor tantum mihi crescit in horas.

67. Quid est Climax ?

CLIMAX est, quando Anadiplosis pluribus gradibus continuatur : ut, ad Heren. *Quæ reliqua spes libertatem manet, si illis, & quot liber, licet ; & quod licet, possunt ; & quod possunt audent ; & quod audent faciunt ; & quod faciunt, vobis molestum non est.*

CAP. XIII.

68. Quid est Anaphora?

ANAPHORA est, qua similis sonus iteratur in principiis sententiarum: ut, *V. Geor. 5. Te, dulcis conjux, Te, solo in litore secum, Te, veniente die, Te, decedente, canebar.*

69. Quid est Epistrophe?

EPISTROPHE est, qua similis sonus in clausulis iteratur: ut, pro Pomp. *Ut ejus voluntatibus non solum cives assenserint, socii obtemperarint, hostes obedierim, sed etiam venti tempestateque obscurandarint.*

70. Quid est Symptoce?

SYMPLOCE est, qua similis sonus in principiis & clausulis iteratur: ut, Agrar. 1. *Quis legem tulit? Rullus. Quis majorem populi partem suffragiis privavit? Rullus. Quis Comitibus praefuit? Rullus.*

CAP. XIV.

71. Quid est Epanalepsis?

EPANALEPSIS est, qua similis sonus in principio & clausula ejusdem sententiae repetitur: ut, *Aeneid. 1.*

Multa super Priamo rogans, super Hectorē multa.

72. Quid est Epanodos?

EPANODOS est, qua similis sonus in principio & clausula diversarum sententiarum, sed inter-

intercedente Anadiplosi iteratur : ut, Virgil.
Eclog. 8.

Crudelis Mater magis, an Puer Improbus ille ?

Improbus ille Puer, crudelis tu quoque Mater.

*Whether the worst, the Child accurst, or else the cruel
Mother !*

*The Mother worst, the Child accurst, As bad th' one as
th' other.*

C A P. X V.

73. *Quid est Paronomasia ?*

PARONOMASIA est, cum dictio, literæ
aut syllabæ alicujus commutatione, significa-
tione quoque commutatur : ut, Cat. 1. *Non emissus
ex urbe, sed immissus in urbem esse videatur.*

74. *Quid est Polyptoton ?*

POLYPTOTON est, cum ejusdem originis
variis casibus voces inter se consonant : ut, Virg.
Æn. 4.

*Mors mortis morti mortem nisi morte dedisset,
Æterna vita janua clausa foret.*

C A P. X V I.

75. *Quid est Figura Sententiæ ?*

FIGURA SENTENTIÆ est, Figu-
ra quæ totam Sententiam aliquo animi motu
afficit.

76. Quo-

76. Quotuplex est?

Duplex est, in	{	Logismo	{	1. Ecphonesis.	{	Antecedentis correctio	{	Epanorthosis.		
				2. Revocatio Sui-ipsius. quæ vel		Consequentis reticentia		Aposiopesis.		
				3. Apostrophe.						
				4. Prosopopœia.						
				{						
				Dizlogismo. <i>Vid. Quest. 92.</i>						

77. Quid est Logismus?

Logismus est, quando sine collocutione sententia figuratur.

78. Quotuplex est?

Quadruplex est: Ecphonesis, & Sui-ipsius Revocatio, Apostrophe, & Prosopopœia.

ECPHONESIS est Figura in Logismo per Adverbium Exclamandi expressum vel intellectum.

N. B. Ista Figura magnum prorsus est animi commovendi instrumentum, & quidem affectuum variorum.

79. Quomodo fieri solet Exclamatio?

Fieri solet per modum	{	1. Admirationis: ut, O clementiam admirabilem!
		2. Desperationis: ut, O frustra mei suscepti labores!
		3. Optationis: ut, O vinam tunc, cum Lacedæmonia classe petisset, Obrutus infans esset adulter aquis!
		4. Indignationis: ut, O scelus! O pestes! O labe!
		5. Irisionis: ut, O stultos Camillos, Curios, Fabricios, Calatinos, Scipiones, Marcellos, Maximos! O amentem Paulum! rusticum Marium!
		6. Obtesta-

Fieri solet per modum

6. Obtestationis; *Probat Deum atque hominum fidem!*
7. Gaudii; *O populares! ecquis me hodie fortunatior!*
8. Commiserationis & doloris; ubi usurpantur *ab, heu, ebei*: ut, Cic. Offic. 1. *O domus antiqua! heu, quam disperi domino dominaris!*
9. Invocationis vel compellationis; ut, *Dii maris & coeli! Dignissime vir! Amplissime præsul!*
10. Deprecationis; ut, *Æn. 1. Dii tibi (siqua pios respectans numina, siquid Usquam iustitia est, & mens sibi conscia recti) Præmia digna ferant! —*
11. Imprecationis; ut, *Æn. 2. At tibi pro scelere (exclamat pro talibus ausis) Dii (siqua est cælo pietas; quæ talia curet) Persolvant grates dignas! —*

80. Quid est Epiphonema?

EPIPHONEMA est exclamationis species, quæ ad finem rei narratæ & explicatæ addi solet: ut, cum *Virgilius* exposuisset omnes causas, quibus *Juno* Romanos persequeretur, tandem exclamat, *Tanta malis erat Romanam condere Gentem.*

Æneid.

81. Quid est Revocatio Sui ipsius?

REVOCATIO SUI IPSIUS est; quando revocatur quippiam; & est ardentioris sermonis veluti refrigeratio.

82. Quotuplex est.

Duplex est: { Epanorthosis, aut
Aposiopesis.

83. Quid est Epanorthosis?

EPANORTHOSIS est, quando antecedens aliquid corrigendo revocatur: ut, *Ter. Heaut. Filium unicū*

unicum adolestentulum habet; ah! quid dixi? habere me: imo habui Chreme: nunc habeam, necne, incertum est.

86. Quid est Apostropeſis?

APOSTROPEſIS est, qua ſententiæ inchoatæ curſus revocatur, partem aliquam, quæ tamen intelligatur, reticendo; ut, Ter. Eun.

Ego te furciſer, ſi vivo.

C A P. XVII.

APOSTROPHE est, quando oratio ad alienam personam convertitur, quam instituta oratio requirit, ut, Metam. 1.

Dii ceptis (nam vos mutastis & illas)

87. Quot modis fieri solet Apostrophe?

1. Ad Deum; ut, *ſit miſericordia tua, Jehovab, ſuper nos, quemadmodum ſperamus in te.*
2. Ad Angelos bonos; ut, *Vos, ſanctiſſimi Angeli, ſeſtes volo mea innocentia.*
3. Ad Angelos malos; ut, *Sanguis Jeſu Chriſti nos purgat ab omni peccato: Quid ergo tibi vis, Satan, quando contrarium mihi inſuſurras?*
4. Ad Adverſarios; ut, *Quouſque tandem, Catilina, abuſere patientia noſtra?*
5. Ad ipſum Oratorem: ut, *utquid perturbaris anima mea? quin te convertis ad Deum, inque ſinum ejus tuam exonerat ſolicitudinem.*
6. Ad Auditores præſentes; ut, *Te nunc appello P. Scipio, Te Metelle.*
7. Ad abſentes; ut, *De rebus tuis geſtiſ, M. Marcelle; nullum unquam conticeſcet eras.*

8. Ad

Apostrophe fit variis modis

8. Ad mortuos : ut, *Sic est, auditores, Facundia ad omnia utilis. Provoco ad te, Cicero, Eloquentia parens.*
9. Ad Bestias : ut, *Vos adeste Ciconia, & ingratitudinem hominum redarguite.*
10. Ad res Inanimatas : ut, *Vos agri, vos parietes obtestor; Annon sudabatis, cum tantum nefas hoc loci perpetrabatur?*

88. Quid est Prosopopeia?

PROSOPOPOEIA est, quā alienam personam oratione nostrā loquentem fingimus. Sic *Virg.* sub *Æn.* personā :

O Socii! (neque ignari sumus ante malorum)

O passi graviora ! dabit Deus his quoq; finem, &c.

89. Quomplex est?

Duplex est : { Imperfecta, &
                  { Perfecta.

90. Quid est imperfecta?

IMPERFECTA est, cum sermo alienæ personæ leviter & oblique representatur: ut, pro lege Manil. *Mi vobis (quoniam libere loqui non licet) tacite rogam, ut se quique, sicut cæterarum provinciarum socios dignos existimetis, &c.*

96 Quid est Perfecta?

PERFECTA est, cum tota fides persona actione nostra plene repræsentatur.

C A P. XVIII.

92. *Quid est Figura in Dialogismo?*

FIGURA IN DIALOGISMO est
cum sententia figuratur in colloctione, quae
consistit in Interrogatione & Responsione.

93. Quo-

93. Quotuplex est?

Duplex est	{	Interrogatio	{	Deliberatio	{	nobiscum — Aporia.	
						cum aliis — Anacoenosis.	
						Occupatio. —	{ Prolepsis &
						{ facti } Condonatio	{ Prosapodosis.
Respon-	{	sio	{ dicti }	{	{	Epitrope	
						Synchorësis.	

94. Quid est Aporia?

APORIA est deliberatio nobiscum: ut, Virg. *Æn.* 4.*En quid agam? rursusne preces irrita priores**Experiar? Nomadumq; petam commudia supplex, &c.*

Tandem responsio addubitationalis sequitur:

Quin morere, ut merita es, ferroque averti dolorem.

95. Quid est Anacoenosis?

ANACOENOSIS est deliberatio cum aliis:

ut, Cic. pro Quin. *Quin denique? quid consietis?**cedo si vos in eo loco essetis, quid aliud fecissetis?*

96. Quid est Occupatio?

OCCUPATIO est, cum alieni consilii interrogationem occupamus, eique responsionem subicimus.

Hæc	{	à priore parte Prolepsis	{	dicitur.
		sive Tropos		
		à posteriore parte Pro-		
		sapodosis		

Tropos subiectionem proponit: cuius signa ferè sunt. *Esse, licet, quanquam, dicas aliquis, quare aliquis, miretur aliquis, at inquit, at inquit ali-*

quis, &c.
Adumproque objectioni respondet, cuius signa ferè sunt, *Tamen, ac inquam ego, respondeo tunc in modum, hic talem comparatam volo responsio-*

N. B. Prolepsis fere Prosopopoeiam conjunctam habet;

ideoque alias $\left\{ \begin{array}{l} \text{obliqua} \\ \text{directa} \end{array} \right\}$ est.

OBLIQUA est, quæ imperfectam solummodo Prosopopoeiam adjunctam habet; ut, Cic. pro Amer. Credo ego vos (Judices!) mirari quid sit, quod cum tot summi Oratores hominesque nobilissimi sedent, ego potissimum surrexerim, &c.

Tandem responsio subiungitur.

Quæ me igitur res præter ceteros impulit, ut causam Sexti Roscii reciperem?

DIRECTA est, quæ plenam habet Prosopopoeiam; Cic. pro Cælio. Dices aliquis, hæc igitur est tua disciplina? Sic tu instituis adolescentem?

CAP. XIX.

97. Quid est Epitrope?

EPITROPE est, cum facti cujuspiam licentia condonatur.

98. Epitrope quomplex est?

$\left\{ \begin{array}{l} \text{Seria.} \\ \text{Ironica.} \end{array} \right.$

Epitrope duplex est:

Seria: pro Flacco. Tribus Græcæ literis, do multum artem disciplinæ; non adimo sermone, sed in gentem artem, discordi copiam; deinde vultu quo sibi alia sumant, non repugno; vestimenta religio et fidem nunquam ista ratio tollit. **Ironica**; ut, — utque si venio, neque dicit, resello. **Ita** Sequere Italiam venio; pete regna per ardua.

99. Quid

99. *Quid est Synchöresis?*

SYNCHÖRESIS est, cum dictum aliquod, aut argumentum condonatur: ut, *Sit sacrilegus, sit fur, sit flagitiorum omnium vitiorumq; princeps; at est bonus Imperator.*

CAP. XX.

Hactenus de Elocutione, primâ Rhetorices parte, in Tropis & Figuris exposita.

100. *Quid est Pronunciatio?*

PRONUNCIATIO est externa exornatio Orationis.

Quare dicitur Externa?

Externa dicitur ad differentiam Elocutionis, quæ est *interna* exornatio Orationis.

101. *Quot sunt Pronunciationis partes?*

Pronunciationis partes *S* Vox, seu *Prolatio*.
duz sunt: *2* Gestus, five *Actio*.

De Prolatione Canones.

I. Oratio non eodem tenore, sed gratâ vocis varietate proferenda. Perpetua enim monotonia turpis & ingrata est.

II. Ne sit vox gravissima, neve acutissima. Nam submisso illo murmure debilitatur omnis intentio: contrâ autem, omnia elamosè dicere, insanum est. Et quod majus inscitiz fue-

rit

fit argumentum; quàm clamore applausum quærere velle; quales veriùs *Clamatores* dixeris quàm *Oratores*. Cicero eos claudis esse similes dicebat; nempe, quia ut hi ob imbecillitatem suam ad equum confugiunt: Ità isti in voce Stentorea, tanquam in jumento, fiduciam omnem apud imperitiores ponunt. Atqui, ut bene olim dictum fuit, cognoscitur Orator *ἐκ τῆς φωνῆς, ὡς ἐκ τῆς ἡρώδης, non ex voce, sed ex mente.* Voss.

III. *Singula cujusque dictionis syllaba, præsertim extrema, distinctè & clarè proferantur.*

Quia terminationis occultatio occultat ferè sensum sententiæ; hic tamen supina discitentium (nè dicam docentium) negligentia in scholis nonnullis nimium peccatur.

IV. *Emphatica, aliaque præcipue notæ verba præsertim antitheta, seu invicem respondentia, paulo altiore vocis & tonum & sonum requirunt: ut,*

An lingua & ingenio patefieri adiutus ad civitatem potuit, manu & virtute non potuit? Hic verba emphatica, linguâ & manu, ingenio & virtute invicem respondent: ideoque clariori voce profertenda sunt.

V. *Vox, quantum ad orationis partes.*

1. *In exordiis, submissa ac verecunda.*
2. *In narratione, simplex & aperta, familiari colloquio similis.*
3. *In peroratione, tardior & clarior.*

explicando, recta & media in-
ter acutam & gravem.

4. In Confirmatione probando, gravis, agilis, &
fit varia: nempe in acris.

amplificando, contenta, for-
tis, & penetrans.

5. In confutatione, sit vehementior & severior, & si
effeſſenda ſit Ironia, jocosa.

6. In Epitogo excitata, quaſi parſa victoria.

VI. Ratione affectuum, ſit vox

1. In miſeratione, ſit flexibilis, plena, interrupta,
flebilis.

2. In iracundia, acuta, ſincitata, crebro inter-
rupta, nutans, vacillans, & proferens verba
interſerta.

3. In metu & verecundia, contracta, demiffa, hæ-
ſitans, & abjecta.

4. In voluptate, lenis, tenera, effuſa, hilarata, yd-
miſſa.

5. In dolore ſine commiſeratione, gravis & obducta
ſono, & preſſuſimoc.

6. In dolore cum commiſeratione, triſtis, blanda, &
ſubmiſſa.

blandiendo,

7. In ſatendo, lenis & ſubmiſſa.

satisfaciendo,

8. In rogando, gravis ac fortis.

9. In ſuadendo, gravis ac fortis.

10. In promittendo, gravis ac fortis.

11. In conſolando, triſtis, blanda, & ſubmiſſa.

12. In laudando, gratiarum actione, & ſimilibus,
læta, magnifica, & ſublimis.

De Gestu Regula.

Totius Corporis.

Quæ sunt de gestu.

Singularum partium.

Totius Corporis.

- I. *Corpus inter perorandum sit secundum naturam erectum & elevatum.*
- II. *Corpus moderate moveatur, ne sit immobile instar trunci, aut agitetur instar rami à ventis impulsus.*

Singularum partium :

- III. *Caput erigatur in causa bona, demittatur modicè ad significandum modestiam, verecundiam, & humilitatem : cætera sit erectum secundum naturam.*
- IV. *Oculi aperti significant favorem ; immoti & blandi fiduciam, immoti & rigidi vehementiam, conniventes dissimulationem, expectationem, & admirationem.*
- V. *Cervice utendum erecta, non tamen rigida.*
- VI. *Humeri non alleventur nimis, aut contrahantur.*
- VII. *Brachia modicè projiciantur, & dextrum potius quàm sinistrum faciat gestum.*
- VIII. *Manus optime à sinistro incipiat latere, ac dextro deponitur.*
- IX. *Pectus feriatur, & femur in affectibus vehementioribus.*

Status.

X. *In Pedibus observetur*

Incessus.

In dextrum aut lævum latus vacillare, alternis pedibus insistendo, ridiculum est. *Suppositio* tamen *pedis* in contentionibus & incipiendis & finiendis est opportuna.

Incessus permissus est Oratori, sed rarus, & tantum in causis publicis, ubi suggestum amplum & spatiosum est: discursare autem ineptissimum.

Atque hæc de Gestu corporis sufficiat monuisse: reliqua, quæ ad Actionem pertinent, exercitationi relinquemus: cui plus hoc agendi artificium debet quam Præceptis.

F I N I S.

Δεκα μὲν Οἷον.

APPENDIX

D E

FIGURIS SECUNDARIIS.

Primariis Dictionis sententia Figuris (ὅς ἐστι δὲ
 δῖνος μέγας) adjiciantur totidem in
 utroque secundaria.

Figurae Dictionis Octo :

1. Ellipsis,		5. Hyperbaton,
2. Pleonasmus,		6. Zeugma,
3. Asyndeton,		7. Antistheſis,
4. Polysyndeton,		8. Gracismus.

Quæſt. 1. Quid eſt Ellipſis ?

ELLIPSIS eſt, quando Verbum aliquod in
 conſtructione neceſſarium, omittitur, ad ex-
 primendum affectum. Ita Admirationem præ ſe
 fert imperfecta illa Veneris locutio. *Æn. 1. Sed vos
 qui tandem?*—ubi omittitur [*eſtis.*] Et illa Pamphili
 indignationem : *Ter. Act. 1. Scen. 5. Tantæmne rem
 tam negligenter agier?* ubi deest [*deceſt.*]

Quæſt. 2. Quid eſt Pleonasmus ?

PLEONASMUS eſt, quando verbum ali-
 quod in Oratione redundat.

N. B. Indicat autem, cum emphasi, vehementi-
 am, aut certitudinem : ut, Ubi gentium ?
 Hiſce oculis vidi. Sed qui talem emphasi non
 habet, otioſus eſt, & vitioſus.

Quæst. 3. Quid est Asyndeton?

ASYNDETON est, quando in vocabulorum congerie, omittitur Coniunctio copulativa, ob celeritatem & ærimoniam: ut, *Tot res repente circumvallant, unde emergi non potest; vis, egestas, iniustitia, solitudo, infamia.* Ubi singulæ voces asyndetæ sunt emphaticæ.

Quæst. 4. Quid est Polysyndeton?

POLYSYNDETON est, quando Coniunctiones, ob orationis gravitatem, neque etiam sine emphasi, redundant: ut, *Liv. lib. 8. Dec. 3. Et somnus & vinum, & epula, & scorta, & balnea, corpora atque animos enervant.*

Quæst. 5. Quid est Hyperbaton?

HYPERBATON est verborum à recto constructionis ordine, in alium concinniores, elegantior & varietatis ergo, transpositio: ut, in primâ primæ orationis sententiâ. *Quæ res in civitate duæ plurimum possunt, ea contra nos amba faciunt in hoc tempore, summa gratia & eloquentia; quarum alteram (C. Aquilli!) vereor, alteram meo: Eloquentia Q. Hortensii ne me dicendo impedias, nonnihil commoveor: gratia S. Nevii, ne P. Quinctio noceat, id vero non mediocriter pertimesco.* Naturalis enim ordo longe diversus est: Gratia & Eloquentia summa, quæ duæ res possunt plurimum in civitate, amba ea faciunt contra nos in hoc tempore: quarum vereor alteram, (C. Aquilli!) metuo alteram: commoveor nonnihil, ne eloquentia Q. Hortensii impediat me dicendo; pertimesco vero id non mediocriter, ne gratia S. Nevii noceat P. Quinctio. Quàm hic ordo absque, quàm ingratus foret.

Quæst. 6.

Quæst. 6. Quid est Zeugma?

ZEUGMA est, cum Verbum aliquod, aut Ad-
jectivum, semel in sententia expressum, ad plura
diversorum Generum, Numerorum, aut Perso-
narum, supposita refertur, cum quorum proxi-
miori concordat ; ut, *Vicit pudorem libido, timo-
rem audacia, rationem amentia.*

[*Prolegomena*; cum vox illa communis exprimitur in principio: ut;

—Sunt nobis mitia poma,

Castaneæ molles, & pressi copia lactis.

Mesoreugma; cum in medio: ut,

Semper bonas nomēque tuam laudes-
que manebunt.

Hypoxeugma; cūm in fine: ut, Ovid.

Non Venus & vinum sublimia pectora
fregit.

Quæst. 7. Quid est Antithesis?

ANTITHESIS est, cum Opposita (seu Antitheta) in oratione invicem respondent: ut,

Obsequium amicos, Veritas odium parit.

Quæst. 8. Quid est Græcismus?

GRÆCISMUS [five Hellenismus] est, quan-
do constructio Græcæ linguæ propria in termo-
ne Latino usurpatur: ut, *Canum degentes cau-
dam sub alium reflectunt. Nigra lanarum nullum
colorem bibunt. Sic Græci; Hoc. Αἰχρὸν γὰρ τὸς
μὲν παρῆς ἀπειράζειν τὰ κατὰ τὸ ζῶον, τὸς δ'
παρὰς μὴ μὲν τοῦ ἀνθρώπου, ἀλλὰ τοῦ ζῴου.*

His addantr: 1. 1.

HYSTEROLOGIA [five Hysteron-Proteron] cum in oratione, quod natura ordine precedit, sequitur: ut, Virg.

Postquam alios reteggit fluctus, & ad litora venit,

ANTIPTOSIS est, cum casus pro casu ponitur : ut, *Urbem quam statuo, vestra est ; pro Urbs.*

HYPALLAGE est, cum duæ dictiones commutant casus : ut, *Dare classibus Austros ; pro dare classes Austris.*

Figurae Sententiae decem :

1. <i>Parrhesia,</i>		6. <i>Synonymia,</i>
2. <i>Erotesis,</i>		7. <i>Hypotyposis,</i>
3. <i>Parenthesis,</i>		8. <i>Premunitio,</i>
4. <i>Parabasis,</i>		9. <i>Transitio,</i>
5. <i>Periphrasis,</i>		10. <i>Reiectio.</i>

Quæst. 1. Quid est Parrhesia.

PARRHESIA est, cum rem invidiosam, aut odiosam liberè eloquimur apud eos, quos vereri debemus. Et est duplex : vel qua crimen nobis intentatum confidenter fatemur & defendimus, vel qua aliis crimina audacter objectamus & reprehendimus.

Quæst. 2. Quid est Erotesis.

EROTESIS est locutio, qua aut

1. *Sciscitamus ; ut,*

—cujum pecus ? an Melibæi ?

2. *Instamus ; ut,*

Quousque tandem, Carilina, abutere patientiâ nostrâ.

3. *Contrarium*

3. Contrarium vehementer enunciamus : Interrogatio enim affirmativa vehementer negat ; negativa vehementer affirmat.

Quæst. 3. Quid est Parenthesis ?

PARENTHESIS est sententiola sententiæ partibus commodè inserta ; sed nec cum priori, nec cum posteriori cohærens. De quâ duæ notentur Regulæ :

1. Nec longa, nec frequens sit : quia hiulcam reddit orationem & obscuram.
2. Parenthesis Parenthesi raro inseratur.

Quæst. 4. Quid est Parathesis ?

PARATHESIS est, quando declarationis & distinctionis gratiâ, nomen nomini in eodem casu opponitur : ut, *Lupum* [piscem] non vidit Italia.

Quæst. 5. Quid est Periphrasis ?

PERIPHRAISIS est, rei, quæ verbo uno dici potest, per plura explicatio.

N. B. Hæc quatuor præcipue modis fit.

1. Cum Patria, Secta, aut Facinus proprii nominis loco ponitur ; ut *Venusinus* poeta, pro *Horatio* ; *Sulmonensis Vates*, pro *Ovidio* ; *Peripatetica Schola Princeps*, pro *Aristotele* ; *Stoica Familia Pater*, pro *Zenone* ; *Eversor Caribaginis*, pro *Scipione* ; *Trojani Belli Scriptor*, pro *Homero* ; *Ὁ τῆ Ἰδρύσεως ἡγεμὼν*, *Stephanus* ; *Ὁ τῶν ἑσπερίων ἑρμηνεύτης*, *Hermogenes Rhetor* ; *Ἀλεξανδρῶν πρότερος*, ὁ τῆ ἑρμηνεύσεως ἡγεμὼν, *Achilles Statius*.
2. Etymologiâ, cum videlicet nominis rationem explicamus : ut, *Aliena hereditatis captator*, pro *Hereditæra* ; *Vir sapientiæ studiosus*, pro *Philosopho* ; *Veri Dei cultor*, pro *Christiano*.

3. Nota-

3. Notatione, cum notis, ac signis quibusdam accidentium rem quampiam depingimus: ut, *Caput uno scalpit digito*; pro *mallo*. *Cubito se emungit*; pro *Salsamentario*.

4. Finitione: ut, *Ars ornate dicendi*; pro *Rhetorica*. *Legum ac civium libertatis Oppressor*; pro *Tyranno*.

Quæst. 6. Quid est *Synonymia*?

SYNONYMIA [sive *Pallilogia*] est congeries *Synonymorum*: ut, *Virg. Æn.*

Quem si fata virum servant, si vescitur aura

Ætherea, nec adhuc crudelibus occupat umbris,

Non metus——

Quæst. 7. Quid est *Hypotyposis*?

HYPOTYPOSIS est, cum res tota ita particularitè & ordine exprimitur, ut coram videri videatur.

Quæst. 8. *Præmunio*?

PRÆMUNITIO [sive *Præparatio*] est, quando adversus eorum, qui dicturi sumus, reprehensionem, nos præmunimus, rationem aliquam aut causam prætendentes.

Quæst. 9. Quid est *Transitio*?

TRANSITIO est, qua connectuntur partes orationis.

Duplex est;

1. *Perfecta*; qua dicitur, & quid dictum sit, & quid dicendum; ut *Virg. Georg. 2.*

Hactenus arborum cultus, & sidera cœli,

Nunc te Bacche canam, &c.——

2. *Imperfecta*; qua, aut quid dictum, aut quid dicendum sit, dicitur: ut, *Salust. in Jugurth. De Africa* & *ejus incolis ad necessitudinem rei satis dictum.*

Fit octo modis.

- I. Ab æquali : ut, *At hæc erant jucundissima, nec minus voluptatis attulerunt illa.*
- II. Ab inæquali : ut, *Sed hæc utcumque, ignoscenda, quis ferat? audistis gravissima, sed audietis graviora.*
- III. A simili : ut, *Hæc perfida designavit, cujus generis sunt & illa, quæ Roma patrâsse dicitur.*
- IV. A contrario : ut, *Sed hæc juvenis peccavit, nunc senis virtutes audietis.*
- V. A diverso : ut, *De moribus habet, nunc de doctrinâ reliquum est ut dicamus.*
- VI. Quasi per occupationem : ut, *Fam ad reliqua properabimus, si prius illum unum adjecerimus.*
- VII. Per reprehensionem : ut, *Quid his immeror? ad id, quod est hujus causæ caput, festinet oratio.*
- VIII. A consequentibus, sive à relativis : ut, *Habes quid in illum contulerim beneficiorum, nunc quam gratiam mihi retulerit, audi.*

Quæst. 10. *Quid est Rejectio?*

REJECTIO est, cum aliquid aut in alium locum, aut in aliud tempus rejicimus; aut omnino à causa & oratione nostra removemus: ut, *Sed de Lucullo alio dicam loco: & ita dicam, ut neque vera laus ei detracta oratione mea, neque falsa affecta esse videatur.*

De his rebus alio tempore dicetur.

N. B. Scitum est causam in tempora conferre, est afferre plura, si cupias, non queas.

Omnia

The first of these is the fact that the
the second is the fact that the
the third is the fact that the
the fourth is the fact that the
the fifth is the fact that the
the sixth is the fact that the
the seventh is the fact that the
the eighth is the fact that the
the ninth is the fact that the
the tenth is the fact that the
the eleventh is the fact that the
the twelfth is the fact that the
the thirteenth is the fact that the
the fourteenth is the fact that the
the fifteenth is the fact that the
the sixteenth is the fact that the
the seventeenth is the fact that the
the eighteenth is the fact that the
the nineteenth is the fact that the
the twentieth is the fact that the
the twenty-first is the fact that the
the twenty-second is the fact that the
the twenty-third is the fact that the
the twenty-fourth is the fact that the
the twenty-fifth is the fact that the
the twenty-sixth is the fact that the
the twenty-seventh is the fact that the
the twenty-eighth is the fact that the
the twenty-ninth is the fact that the
the thirtieth is the fact that the
the thirty-first is the fact that the
the thirty-second is the fact that the
the thirty-third is the fact that the
the thirty-fourth is the fact that the
the thirty-fifth is the fact that the
the thirty-sixth is the fact that the
the thirty-seventh is the fact that the
the thirty-eighth is the fact that the
the thirty-ninth is the fact that the
the fortieth is the fact that the
the forty-first is the fact that the
the forty-second is the fact that the
the forty-third is the fact that the
the forty-fourth is the fact that the
the forty-fifth is the fact that the
the forty-sixth is the fact that the
the forty-seventh is the fact that the
the forty-eighth is the fact that the
the forty-ninth is the fact that the
the fiftieth is the fact that the
the fifty-first is the fact that the
the fifty-second is the fact that the
the fifty-third is the fact that the
the fifty-fourth is the fact that the
the fifty-fifth is the fact that the
the fifty-sixth is the fact that the
the fifty-seventh is the fact that the
the fifty-eighth is the fact that the
the fifty-ninth is the fact that the
the sixtieth is the fact that the
the sixty-first is the fact that the
the sixty-second is the fact that the
the sixty-third is the fact that the
the sixty-fourth is the fact that the
the sixty-fifth is the fact that the
the sixty-sixth is the fact that the
the sixty-seventh is the fact that the
the sixty-eighth is the fact that the
the sixty-ninth is the fact that the
the seventieth is the fact that the
the seventy-first is the fact that the
the seventy-second is the fact that the
the seventy-third is the fact that the
the seventy-fourth is the fact that the
the seventy-fifth is the fact that the
the seventy-sixth is the fact that the
the seventy-seventh is the fact that the
the seventy-eighth is the fact that the
the seventy-ninth is the fact that the
the eightieth is the fact that the
the eighty-first is the fact that the
the eighty-second is the fact that the
the eighty-third is the fact that the
the eighty-fourth is the fact that the
the eighty-fifth is the fact that the
the eighty-sixth is the fact that the
the eighty-seventh is the fact that the
the eighty-eighth is the fact that the
the eighty-ninth is the fact that the
the ninetieth is the fact that the
the ninety-first is the fact that the
the ninety-second is the fact that the
the ninety-third is the fact that the
the ninety-fourth is the fact that the
the ninety-fifth is the fact that the
the ninety-sixth is the fact that the
the ninety-seventh is the fact that the
the ninety-eighth is the fact that the
the ninety-ninth is the fact that the
the hundredth is the fact that the

Omnia ferè hujus Artis Vocabula (ut & aliarum) origine Græca sunt. Horum igitur natales indigitare, Etymologizque rationem, in Juniorum gratiam, explicare, & hoc in loco subjicere visum est.

Περὶ τοῦ ὀρθῶς διδάσκοντι καὶ ἀκούοντι ἐξιστάμενον τὸ
διδύματα.

RHETORICA [subintellige, *Ars*
vel *facultas*] ῥητορικὴ (scil. τέχνη)
à ῥέω dico: quia est ars ornate di-
cendi. ῥέω autem hoc modo forma-
tur: ὀρέω dico est inusitatum; Futu-
rum, ἔρεω. Ἰωνικῇ διδύσκον, ἔρεω di-
cam; unde deducitur Præfens novum, ἔρεω, dico:
καὶ ἀφαιρῶν, ῥέω (sicut ab ἔρεω fit ῥέω) Futur.
ῥέω. Præter. ἔρρηκα. Atticè, ὄρρηκα (ut ὄλυνθα
pro ἄλυνθα) Præter. Pass. ἔρρημαι—ἔρρησαι—ἔρρηθι.
Unde ῥήμα—ῥήσις—ῥήσις, & ῥητορικὴ.

Tropus, ὁμοειδὲς à Præter. Med. τιθεῖν, quod à
ἁρπάζω, muto, immuto: est enim ἀλλοτρίων ἐκδοχὴ, de-
flexio à communi usu, & propriâ significatione. Cic.
lib. de clar. Orat. Ornari orationem Græci putant, si
verborum immutationibus utantur: quos appellant ὁμο-
ειδῆς, & sententiarum, orationisque formis, quos vocant
ὑψηλὰ.

Cata-

Catachresis, κατὰ χενοίς, abusio: à κατὰ χεδομαι, ~~ἀπὸ τοῦ~~ abutor, quia alienis abutimur, cum propria utimur: à χεδομαι. Prae. καχενουας, καχενουας, &c. unde χεδοίς, & cum Praep. κατὰ (Contrarium significante) κατὰ χενοίς.

Hyperbole, ὑπερβολή, superlatio, ab ὑπερβαίνει, ~~super~~ supero: quia alicujus augendi, minuendive causa superat veritatem.

Auxesis, αὐξήσις, augmentum, incrementum, ab αὐξέω, augeo (pro quo in usu est αὐξω, amplifico,) quia amplificando rem auge.

Meiosis, μείωσις, imminutio, exenuatio, ἐλάττωσις: à μείωω, minuo, minorem reddo: ex Comparativo μείων, ut Synonymum ἐλάττω ex ἐλάττω.

Tapinosis, ταπεινότης, humiliatio, submissio, à ταπεινός, humilis, redito, submissio: quia hac Figura rei magnitudo & dignitas verbis minuitur.

Metalepsis, μεταλήψις, transumptio, à μεταλαμβάνω, sumo, quod inter alia significat transumptio.

Sumitur. Apud Rhetores, est status quidam, nempe controversia quaedam iudicium praecedens, ita dicitur, quia à iudice in iudicem, ab accusatore in accusatorem, à tempore in tempus, à loco in locum, vel denique cum negatur agendum hac lege, hac poena ob hoc crimen. Ross. l. c. 10. §. 11.

Metalepsis, apud Poetas, est, cum nomina ejusdem significationis, inter sese permutantur: ut, cum γαλήνη (pupilla) ponitur pro puella, quoniam ab antiqua illa duo significatio. Quintil. l. 8. cap. 5. Superest ex iis, quae aliter significant, ut in dicitur, i. e. transumptio, quae ex alio in aliud velut quoniam prestat, Tropus & rarissimus & maxime improprius. Est enim hac in Metalepsi natura, ut inter id quod transfertur sit medius quidam gradus, nihil ipse significans,

significans, sed præbens transitum; quem Tropum magis effectamus; ut habere videamur, quam ut ullo in loco desideremus. Itaque hæc Metalepsis est in una voce, continuatio Tropi per successionem significationum: sicut Allegoria est, continuatio Troporum in diversis dictionibus, & hæc aliquando confunduntur. Ideo Eustathius Μετάληψιν alicubi exponit: Ἀλλοιοείας, & μεταλαμβάνειν est, & Allegoricè significare.

Μεταλήψις apud Grammaticos, quæ alio nomine κλίσις, cujus est usus in constructione, quum casus, qui præcedit, suam ἀναλήξιαν non servat, sed in alium μεταλαμβάνει, aut μετακλίνει. Cujus Schematis exempla vide apud Eustath. pag. 102.

Ἀκροατοῦ, Pers. κλέπτου (Actio ἀκροατοῦ) ἀκροῦσαι, &c. Inde ἀκροῦσαι, & cum Πρᾶξι, Μετακλίνει.

Allegoria, ἀλλοιοείας, inversio, permutatio, cum aliud verbis, aliud sensu proponitur; ἀλλοιοείας, i. e. ἀλλοιοείας dico: ἀλλοιοείας ἀλλοιοείας, i. e. Continet illa plures translationes & continuas, ideoque perpetua Metaphora dicta est: ut Hor. lib.

1. Od. 14. Ὀ Νῆπιος, ὁρᾷς τὸν ἄνθρωπον τὸν ἐν τῇ θάλασσᾳ;

O Navis, respicientem in mare te novi.

Fluctus: O quid agis? fortiter occupa

Portum, &c.

In qua Navem pro Republicâ, Fluctuum tempestates pro Bellis Civilibus; Portum pro Pace & Concordiâ intelligi voluit.

Metonymia μετανομία, transnominatio, in Propositione ὡς &c. quæ nomen. A Fabio exponitur nominis pro nomine positio; cujus vis (inquit) pro eo quod dicitur; causam, propter quam dicitur, ponere.

Ironia,

Ironia, ἰρωνεία, *simulatio, irrisio*: ab ἰρων dico; unde ἰρων *simulator, qui aliter dicit ac sentit*: ex quo ἰρωνεία accipi solet pro *dissimulatione*, quā aliter sentimus, aliter loquimur.

Paraleipsis, παραλήψις, *præteritio*: à παραλείπω, *prætermitto, omitto, relinquo*. Ea utimur, quia res notæ, aut parvæ sunt, aut quia ingrata futuræ existimantur, Eadem & *Parasiopeſis* dicitur.

Apophæsis, ἀπόφασις *negatio* ab ἀπόφημι, *nego*.

Metaphora, μεταφορά, *translatio*: à μεταφέρω, *transfero*.

Synecdoche, σὺνικδοχή, *comprehensio*: à σὺνικδῶμαι, *comprehendo, vel unā excipio*, quia est *Tropus*, quo ex uno plura intelligimus, parte totum, specie genus, præcedentibus sequentia, vel contra, *Quintil.* lib. 8. cap. 6.

At *Grammaticis* σὺνικδοχή vocatur, cum nomen aut verbum universale restringitur ad partem, vel aliquid saltem speciale, quod per *Accusativum* effertur: ut, *ruber capillos*. *Synecdochen* autem appellant, quia particulare comprehenditur ab universali. Alii malunt vocare ἑλλείψις *Præpositionis secundum*, ut apud Græcos intelligi solet *χρὶ*. *Vof. Part. Orat.* lib. 4. cap. 6.

Rhythmus, ῥυθμός, *numerus qualis est, in Musica* ῥυθμός ab *Hesychio* exponitur ἁρμόν, αἰθερ, τέρπος μέλας, εὐφωνόν, ἀκολούθια, τάξις, οὐσκεισι. *Suid.* τάξις ἐμμελῆς ἀκολούθου ἀρμονίας.

1. Est ordo motionis.
2. Numerus Musicus, qui certo temporum spatio constat.
3. Numerus Oratorius.
4. Numerus Poeticus præcipuè certa in versibus homœoptōtis mensura, ἀπὸ τοῦ ῥύθμου.

Rhetorices Elementa.

43

ῥυθμὸς ῥηματικὸς ὄνομα ῥυθμοῦ, ἢ ἔπη ἢ ὁ αἶσθ
-ῥυθμὸν, ἢ ἐκ τῶ ἐπικοῦ, τὸ ἐλκυσ, ῥυθμὸς, ἢ α-
φαιρέσει τῆς ἢ ἔπη--ῥυθμὸς, ut significetur
aqualis tractus, Etym. pag. 706. 13.

Metrum, μέτρον, mensura, modus, deinde carmen ex
mensuris certorum pedum constans, ἀπὸ τῶ μέτρον τὸ
μεεῖω, ἢ ἀειθῶν γίγνῃ μέτρον, ἢ ἀποβολῇ τῶ
ε μετρον, sicut ἀ φέρω φέρων, & ἀ δέπω δέπων,
Etym. 541. 46.

Metaplasms, μεταπλασμός, transformatio, ἀ με-
ταπλάττω transformo, transmitto, transfiguro.

Synalopha, συνωσιση vocalium commixtio, unio
duarum syllabarum, quantum ad vocales, in unum,
ἀ verbo συνωσιση co-ungo, simul ungo, ; Metapho-
rice pro commisceo, confundo, in unum contraho:
sic dicunt, τὸ α ἢ τὸ ο εἰς ω (συνωσιση), i. e. α-
ῶται.

Echilipsis, ἐχθλιψις elipsis, exclusio: ἀ verbo ἐχθλι-
ῶ extero; elido, excludo.

Prosthesis, προσθεσις, appositio: ἀ προσθίμη, appano.

Apharesis, ἀφαιρέσις, ablatio: ἀφ, ἀφαιρέω, aufero.

Epanthesis, ἐπινθεσις, interpositio: ἀ ἐπινθίμη,
interpono.

Syncope, συσκοπή, concisio. ἀ συσκοπῶ, concido.

Paragoge, παραγωγή productio: ἀ παραγῶ, produco ;

Tryphon, τρυφήματιον vocat.

Apocope, ἀποκοπή, abscissio: ἀ αποκοπῶ, abscin-
do.

Diaresis, διαίρεσις: ἀ διαίρω, divido.

Syneresis, συναιρέσις, contractio: ἀ συναιρῶ, in unum
contraho: dicitur etiam συνωσιση, collatura:
ἀβ ὅτι ad, & συνωσιση, collino, commisceo.

Tmesis, τμήσις, sectio, divisio: ἀ τέμνω, secto, pr.
παλ. τεμνωμαι-ται. Unde ἰσμήλια, ἰσμήσις, ἰσμήτης.

D

Metathesis,

Metathesis, μεταθεσις, transpositio à υῆ & τίθημι, pro-
 Anthesis, ἀντιθεσις, ab ἀντί pro & τίθημι. Cno.

Diaſtōle, διαστολή, extensio, diductio, dilatio: figu-
 ra, quā syllaba contra naturam extenditur, pro-
 ferturque ore διασπασθῶ, diducto, & dilatato;
 cum tamen sit pronuncianda σπασσασθῶ i. e.
 contracta: à σέλλω, præt. m. ἔσολα, unde cum præp.
 διαστολή. Aliter vocatur ἐκτασις, i. e. extensio.

Systole, συστολή, correptio: cui opponitur διαστολή; à
 συ, med. ἔσολα.

Epizeuxis, ἐπιζεύξις, adjunctio: ab ἐπὶ & ζυνυμι,
 conjungo, de super innecto.

Anadiplosis, ἀναδιπλωσις, reduplicatio: à præp.
 ἀνά, & διπλόω - δω, duplico.

Climax, κλίμαξ, gradatio: παρὰ τὴν κλίαν, perf. pass.
 κέκλιμαι, unde κλίμαξ.

Anaphora, ἀναφορά, relatio, ab ἀναφέρω, refero.

Epitrophe, ἐπιστροφή, conversio: ab ἐπὶ & στρέφω,
 verto.

Symplexe, συμπλοκή, complexio, complicatio: à
 συναλλάσσω, complico, connecto.

Epanalepsis, ἐπαναληψις resumptio; verbum de-
 comp. ab ἐπὶ, ἀνά & λαμβάνω, perf. pass. λάλη-
 μαι, λέληται - inde ἀνήψις, & in compositione
 cum præp. ἐπαναληψις.

Epanodos, ἐπανόδος, regressio; cum per eadem re-
 currimus, verba in verso ordine relegendes: ab
 ἐπὶ & ἀνός, quod ab ἀνω & ὀδός.

Paronomasia, παρωνομία, adnominatio: à præp.
 παρὰ, & ὄνομα, nomen.

Polyptoton, πολύπτωτον, variatio casuum; q. d. va-
 rie πτώται, i. e. cadens; multitudo casuum va-
 rietate distincta.

Logismus, λογισμός, à λογίζομαι, præt. λελόχημαι
 Ecphonefis

Euphonesis, ἡφώνησις, exclamatio; ἀπὸ τοῦ εὐφώνησις
—ήσω.

Epiphonema, ἐπιφώνημα, acclamatio; ἀπὸ τοῦ ἐπιφώνησις,
acclamo.

Epanorthōsis, ἐπανόρθωσις, correctio; ἀπὸ τοῦ ἐπανόρθωσις,
corrigo.

Aposiopesis, ἀποσιώπησις, reticentia; ἀπὸ τοῦ ἀποσιώπησις,
obiceo.

Apostrophe, ἀποτροπή, aversio; ἀπὸ τοῦ ἀποτροπήσις.

Prosopopoeia, προσωποποιία, fictio personæ; ἀπὸ τοῦ προσωποποιήσω, persona, & ποιέω.

Aporia, ἀπορία, addubitatio; ἀπὸ τοῦ ἀπορία, fut. ἀπορήσω, & ἀπορέω, ambigo, dubito, hæreo, anxi, pendeo.

Anacoenosis, ἀνακοίνωσις, communicatio; ἀπὸ τοῦ ἀνακοίνωσις, & κοινέω, communico.

Prolepsis, προλήψις, occupatio, anticipatio; ἀπὸ τοῦ προλήψω, & λαμβάνω, præτ. λελήνυμαι, λείληναι, &c. unde λήψις, & cum præp. προλήψις.

Proslapodosis, προσλαπόδοσις, redditio; ἀπὸ τοῦ προσλαπόδοιμι, reddo, insuper do, addo.

Hypophora, ὑποφωρά, obiectio; ἀπὸ τοῦ ὑποφωράω, obijcio.

Anthypophora, ἀνθυποφωρά, subjectio; Quint. lib. 9. ab ἀνθυποφωρῶ, per sermonis exceptionem obijcio, tacite adversariis objectionibus occorro.

Epitrope, ἐπιτροπή, permissio; ἀπὸ τοῦ ἐπιτρέπω, permitto, concedo.

Synchoresis, συγχωρήσις, concessio; ἀπὸ τοῦ συγχωρῶ, concedo.

Ellipsis, ἑλλειψις, defectus; ἀπὸ τοῦ ἑλλείπω, deficio.

Pleonasmus, πλεονασμός, redundancia, ἀπὸ τοῦ πλεονάζω, redundo.

Asyndeton, ἀσυνδέτων, inconjunctum; vocatur ἀσυνδέτων, dissolutum; oratio, in qua omittuntur copulativæ particulae; ut veni, vidi, vici; ἀπὸ τοῦ ἀσυνδέτων, privativâ

vativā particulā, & συνδετος, colligatus, à συν, figo.
Polylyndereton, πολυσυνδετον, varie & multipliciter
conjunctum à πολυς & συνδετο.

Hyperbaton, υπερβατον, transgressio; ab υπερβαινω,
transgredior.

Zeugma, ζευγμα, junctura, junctio; à ζευνυμι, jungo.

Antithesis, αντιθεσις, oppositio, vel αντιθετον, opposi-
tum; ab αντι, i.e. contra, & θεσις positio, à τιθημι.

Gracismus, γρακισμους, imitatio Græcorum, Γρακας

Græci, Rex quidam à quo Græcia appellatur. V.

Plin. l. 4. c. 7. Steph. Byz. Γρακας ο Θεσσαλις υδης,

αδ' ο Γρακας οι Έλληνες. Eadem figura dicitur

Hellenismus, ελληνισμους, Græcorum imitatio, ab

Έλλη-λυο, Hellen, Deucalionis filius à quo græ-

ci dicuntur Έλληνες, ελληνιστω, Græce loquor.

Hystero-logia, υστερολογία, cum posterius dicitur, quod

ordine primū. Aliter dicitur υστερον πρωτον, &

πρωτου υστερον, ab υστερος & λογω.

Antiptosis, αντιπρωσις, casus pro casu positio; ab

απτι pro, & πρωσι casus.

Hypallage, υπεραλλαγη, immutatio; ab υπερ & αλ-

λαγη, mutatio.

Parrhesia, παρρησια, licentia, loquendi libertas &

audacia: quasi παρρησια, à παρ, & ρησις, licentia

loquendi, quā videlicet omnia dicuntur, etiam

quæ tacenda, videri possunt. Hinc παρρησιαζομαι

(αλδι δεγοσμου) libere loquor. Παρρησιαστικως

libere loquendo.

Erotesis, ερωτισις, interrogatio: ab ερωταω interrogo.

Parenthesis, παρενθεσις, interpositio: à παρεντιθημι,

infero, interjicio.

Parathesis, παραθεσις, appositio: à παρατιθημι, appono.

Periphrasis, περιφρασις, circumlocutio: à περιφραζο-

μαι, circumloquor.

Synonymia, Συνομολία, nominis communio : Synonyma, i. e. vocabula idem significantia utiliter coarcevantur. In eâ ferè posterius est exegeticum prioris: à *Cui* & *ὁνομα*.

Hypotypōsis, ὑποτύπωσις, evidentia, & illustratio, quando res ita scribendo exprimitur, ut delineari videatur. Budæus; ab ὑποτύπω, per figuram demonstro, καὶ ἐκφρασις.

Præmunitio, προεπαράστασις, preparatio, præstructio : à προεπαράσσω, præparo, præstruo; & præmolior quippiam ad id quod tento efficere.

Transitio, μεταβασις, à μεταβαίνω, transeo.

Rejectio, ἀποβολή, expulsio : ab ἀποβάλλω, fugo, sequor, expello.

I N D E X.

	Quæst.		Quæst.
R <i>Historica quid.</i>		<i>Metonymia quid.</i>	18
<i>Elocutio,</i>		<i>Metonymia</i> { <i>Efficientis.</i>	19
<i>Pronuntiatio.</i>	2	<i>Materia.</i>	21
<i>Elocutio quid.</i>		<i>Effecti.</i>	22
<i>Duplex</i> { <i>Tropus,</i>	4	<i>Subiecti.</i>	23
<i>Figura.</i>		<i>Adjuncti.</i>	25
<i>Tropus quid.</i>	5	<i>Ironia quid.</i>	27
<i>In Tropo duo considerata:</i>		<i>Quomodo percipitur.</i>	28
<i>Affectiones,</i>		<i>Opposita duplicia;</i>	
<i>Genera.</i>	6	<i>Disparata.</i>	29
<i>Affectiones Tropi quatuor</i>		<i>Contraria.</i>	
<i>Catachresis,</i>		<i>Ironia à</i> { <i>Disparato.</i>	32
<i>Hyperbole,</i>		<i>Contrario.</i>	33
<i>Metalepsis,</i>	7	<i>Paralipsis quid.</i>	34
<i>Allegoria.</i>		<i>Apophasis quid.</i>	35
<i>Catachresis quid.</i>	8	<i>Metaphora quid.</i>	36
<i>Hyperbole quid.</i>	9	<i>Synecdoche quid.</i>	38
<i>—quoruplex.</i>	10	<i>Synecdoche</i> { <i>Membri.</i>	40
<i>Auxesis quid.</i>	11	<i>Speciei.</i>	41
<i>Meiosis quid.</i>	12	<i>Totius.</i>	42
<i>Metalepsis quid.</i>	13	<i>Integri.</i>	44
<i>Allegoria quid.</i>	14	<i>Generis.</i>	45
<i>Tropi genera quatuor.</i>		<i>Figura quid.</i>	46
<i>Metonymia,</i>		<i>Duplex,</i> { <i>Dictionis,</i>	47
<i>Ironia,</i>		<i>Sententia.</i>	
<i>Metaphora,</i>	17	<i>Figura Dictionis quid.</i>	48
<i>Synecdoche.</i>		<i>dupl. in</i> { <i>Dimensione</i>	49
		<i>sonorū</i> { <i>Repetitione</i>	

Figura

I N D E X.

	Quæst.		Quæst.
<i>Figura in Dimens. quid.</i>	50	—quotuplex.	76
<i>Numerus</i> { <i>Poeticus,</i>	51	<i>Logismus quid.</i>	77
<i>duplex,</i> { <i>Oratorius.</i>		—quotuplex.	78
<i>Numerus Poeticus quid.</i>	52	<i>Ecphonesis quid.</i>	79
<i>Duplex,</i> { <i>Rhythmus,</i>	53	<i>Quot modis fit.</i>	80
{ <i>Metrum.</i>		<i>Epiphonema quid.</i>	81
<i>Rhythmus quid.</i>	54	<i>Revocatio Sui-ipsius quid.</i>	82
<i>Metrum quid.</i>	55	—quotuplex.	83
<i>Metaplasmus quid.</i>	ibid.	<i>Epanorthosis quid.</i>	84
<i>Metaplasmi species.</i>	56	<i>Aposiopesis quid.</i>	85
<i>Imesis quid.</i>	57	<i>Apostrophe quid.</i>	86
<i>Metathesis quid.</i>	58	<i>Quot modis fit.</i>	87
<i>Antithesis quid.</i>	59	<i>Prosopopœia quid.</i>	88
<i>Diastole quid.</i>	60	—quotuplex.	89
<i>Systole quid.</i>	61	<i>Imperfecta.</i>	90
<i>Numerus Orator. quid.</i>	62	<i>Perfecta.</i>	91
<i>Figura in soni Repetitione</i>		<i>Fig. in Dialogismo quid.</i>	92
—quotuplex.	63	—quotuplex.	93
<i>Epizeuxis quid.</i>	64	<i>Aporia quid.</i>	94
—quotuplex.	65	<i>Anacœnosis quid.</i>	95
<i>Anadiplosis quid.</i>	66	<i>Occupatio quid.</i>	96
<i>Climax quid.</i>	67	<i>Epitrope quid.</i>	97
<i>Anaphora quid.</i>	68	<i>Synchorexis quid.</i>	98
<i>Epistrophe quid.</i>	69	<i>Pronunci-</i>	} <i>Pro-</i>
<i>Symploce quid.</i>	70	<i>ationis</i>	
<i>Epanalepsis quid.</i>	71	<i>partes dua.</i>	
<i>Epanodos quid.</i>	72	<i>Actio.</i>	100
<i>Paronomasia quid.</i>	73	<i>De Prolatione Canones. Pa.</i>	
<i>Polypoton quid.</i>	74		26
<i>Figura Sententia quid.</i>	75	<i>De Gestu Regula.</i>	p. 22.

F I N I S.